

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Tydal kommune

Arkivsak: 21/304
Møtedato/tid: 11.11.2021 kl. 10:00
Møtested: Arbeidsstuggu, Tydal sykehjem

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Eva J. Bekkavik på telefon 468 51 950, eller e-post: eva.bekkavik@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 04.11.2021

Lars Græsli (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
21/21	Helse og omsorg - orientering til kontrollutvalget
22/21	Revisjonsstrategi - orientering fra revisor
23/21	Forvaltningsrevisjon kompetanse og kvalitet i kommuneledelsen - forsinket levering av ferdig rapport
24/21	Årsplan 2022 for kontrollutvalget
25/21	Referatsaker
26/21	Eventuelt
27/21	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Helse og omsorg - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

11.11.2021

Saknr

21/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/218 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen fra helse og omsorg til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har i sin års- og møteplan for 2021 (sak 27/20, møte 12.11.2020) satt opp et virksomhetsbesøk på sitt møte i september.

På kontrollutvalgets møte 20. mai 2021 ble det under sak 11/21 Eventuelt, protokollert at utvalget ønsket å besøke sykehjemmet.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ønsker å besøke sykehjemmet på sitt møte 2.september, for å få en orientering om status og utfordringer i helsesektoren.

Kontrollutvalgets møte ble i høst flyttet fra 2. til 8.september. Sektorleder helse og omsorg hadde ikke anledning til å ta imot kontrollutvalget 8. september så besøket ble flyttet til utvalgets møte 11. november.

Kontrollutvalget har gitt følgende innspill til temaer de ønsker orientering om:

- Eventuelle utfordringer i helsesektoren.
- Hvordan pandemien har påvirket/påvirker sektoren (bemanning, tjenester, sykefravær etc.).
- Status for helsesektoren pr. nå.
- Annet (hvis helse og omsorg har noe de ønsker å orientere om som ikke er nevnt ovenfor).

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til orienteringen som blir gitt i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Revisjonsstrategi - orientering fra revisor

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

11.11.2021

Saknr

22/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 216

Arkivsaknr 21/302 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalget har ingen merknader til oppdragsansvarlig revisors vurdering av egen uavhengighet.

Vedlegg

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet

Bekreftelse påandel oppdragsansvarlig revisor

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. (Kommuneloven § 23-2), samt holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3).

Kontrollutvalgets sekretariat har i den anledning bedt oppdragsansvarlig revisor for Tydal kommune om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeidet for 2021 og den løpende revisjonen så langt i året.

Kontrollutvalget vil på denne måten både ha mulighet til å følge opp det arbeidet som gjøres, forsikre seg om at revisjonen fungerer på en betryggende måte og gi innspill til revisor i videre arbeid.

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen jf. kommuneloven § 24-9.

Revisors etterlevelseskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor vil presentere sine risiko- og vesentlighetsvurderinger direkte i møtet.

Revisorsandel

Det er satt krav om vandelsattest for den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget i en kommune (Kommuneloven § 24-4). For registrerte og statsautoriserte revisorer vil andel normalt være kontrollert av finanstilsynet ifm. innvilget autorisasjon.

Bekreftelse på revisors andel er gitt av Revisjon Midt-Norge SA (vedlegg).

Revisors uavhengighet

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19). Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune når det gjelder andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester (forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16 - 18).

Oppdragsansvarlig revisor for Tydal kommune har vurdert sin uavhengighet (vedlegg).

Kontrollutvalgets sekretariat viser for øvrig til revisors orientering i møtet.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen, samt revisors vurdering av egen uavhengighet til orientering.

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet for Tydal kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Revisjon Midt-Norge SA har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Revisjon Midt-Norge SA utfører revisjon og er organisert som et samvirkeforetak.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Revisjon Midt-Norge SA utfører revisjon og er organisert som et samvirkeforetak.
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Tydal kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Tydal kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Tydal kommune.

Stjørdal 12. oktober 2021

Monika Sundt
Oppdragsansvarlig revisor

Revisjon Midt-Norge SA

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Kontaktperson:
Arnt R. Haugan

Dato og referanse:
31.10.2018

Revisjon Midt-Norge SA
Postboks 2565
7735 Steinkjer

Besøksadresse:
Fylkets Hus
Seilmakergata 2
7735 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Endring av oppdragsansvarlig revisor – bekreftelse på kompetanse, kvalifikasjoner og uavhengighet

Kontrollutvalget skal påse at revisor har kompetanse til å gjennomføre revisjonsoppgavene i henhold til faglige standarder, og at revisor oppfyller de formelle krav til kompetanse, uavhengighet og plettfriandel som stilles i regelverket.

Våre tjenester og kompetanse

Revisjon Midt-Norge SA leverer tjenester innenfor regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, attestasjonsoppgaver og rådgivning.

Vi har stor kompetanse på offentlig forvaltning og kommunal økonomi. Våre 40 ansatte har erfaring fra revisjon av 43 kommuner og kjenner kommunene våre og kommunal sektor godt.

Vi har et stort og tverrfaglig kompetansemiljø som består av blant annet:

- Statsautoriserte revisorer
- Registrerte revisorer
- Økonomer
- Samfunnsvitere
- Jurister
- Statsvitere

Vi er underlagt krav til obligatorisk etterutdanning og ekstern kvalitetskontroll fra NKRF.

Oppdragsansvarlig revisor

Oppdragsansvarlig revisor for Tydal kommune er Monika Sundt.

Jeg bekrefter med dette at Monika Sundt oppfyller de krav som stilles i forhold til å være oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i henhold til kommuneloven og forskrift om revisjon. Vandelsattest er innhentet 13.07.2018.

Med vennlig hilsen

Arnt R. Haugan /s
daglig leder

Direkte ☎ 922 539 81 eller ✉ arnt.robert.haugan@revisjonmidt norge.no

Forvaltningsrevisjon kompetanse og kvalitet i kommuneledelsen - forsinket levering av ferdig rapport

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

11.11.2021

Saknr

23/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik
Arkivkode FE - 217, TI - &58
Arkivsaknr 20/460 - 12

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen om forsinket levering av ferdig rapport til orientering.

Vedlegg

Forsinket levering av ferdig rapport

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte en forvaltningsrevisjon med tema kompetanse, kvalitet og effektivitet i kommunens stabsfunksjoner på sitt møte 12. november 2020 (sak 24/20).

Prosjektplan ble behandlet på utvalgets møte 20. mai (sak 09/21). Forvaltningsrevisor orienterte om prosjektplanen og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget. Utvalget sluttet seg til problemstillingene, leveringstidspunkt og ressursrammen revisjonen hadde foreslått i prosjektplanen.

Fremdriftsplanen for behandling av ferdig rapport var i utgangspunktet slik:
Endelig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 25. oktober. Rapporten behandles på kontrollutvalgets møte 11. november, og på kommunestyrets møte 25. november 2021.

Oppdragsansvarlig revisor har i e-post av 5. oktober (vedlegg) meldt til kontrollutvalgets sekretariat at levering av ferdig rapport vil bli forsinket.

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat har vært i kontakt med oppdragsansvarlig revisor for å avklare grunnen til forsinkelsen. Revisor sier at forsinkelsen skyldes at de har vært litt for optimistisk når de har anslått tidspunkt for ferdigstilling av rapport, forsinkelsen skyldes ikke administrasjonen i kommunen.

Ferdig rapport skulle i utgangspunktet behandles på kontrollutvalgets møte 11. november 2021, men nå vil ferdig rapport bli behandlet på utvalgets første møte i 2022 og deretter sendes over til kommunestyret for endelig behandling.

Fra: Anna Karlsen Dalslåen <anna.dalslaen@revisjonmidtnorge.no>
Sendt: 5. oktober 2021 10:30
Til: Eva J Bekkavik
Kopi: Marit Ingunn Holmvik
Emne: Fr1152 kompetanse og kapasitet

Hei,

Viser til tidligere samtale. Forvaltningsrevisjonen om kompetanse og kapasitet i kommuneledelsen får forsinket levering til kontrollutvalget. Rapporten vil bli levert til første kontrollutvalgsmøte i 2022.

mvh

Anna K. Dalslåen

Forvaltningsevisor

M +47 48208858

Revisjon Midt-Norge SA, Brugata 2, 7715 Steinkjer

w www.revisjonmidtnorge.no

<<https://eur04.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.revisjonmidtnorge.no%2F&data=04%7C01%7CEva.bekkavik%40konsek.no%7Cf94269fd0eb14b9c2da908d987da4635%7Cc946a0e87d744a94ba5c9ee62f5491b7%7C0%7C0%7C637690193822481292%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjojMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJBTiI6IjEhaWwiLCJXVCi6Mn0%3D%7C1000&sdata=3U5eYKk2dI710ui3clzHD4bgB0eV452BepqeKq368sc%3D&reserved=0>> | **M** +47 907 30 300

Revisjon Midt-Norge SA er sertifisert Miljøfyrtårn. Tenk på miljøet før du eventuelt skriver ut denne e-posten

Årsplan 2022 for kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

11.11.2021

Saknr

24/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/186 - 14

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til årsplan 2022 for kontrollutvalget.
2. Kontrollutvalget vedtar følgende møtedatoer for 2022:

- 24. februar
- 19. mai
- 1. september
- 10. november

Kontrollutvalgets leder gis fullmakt til å endre møteplanen, dersom dette skulle vise seg nødvendig.

3. Kontrollutvalget ønsker at det i 2022 tilrettelegges for besøk ved .....

Vedlegg

Årsplan 2022

Saksopplysninger

For å kunne planlegge å gjennomføre kontrollarbeidet på en best mulig måte er det nødvendig å fastsette en årsplan og møtedatoer for kontrollutvalget.

Årsplanen inneholder en oversikt over hvilke kontrolloppgaver som vil stå i fokus i løpet av 2022. I tillegg til de planlagte sakene kan det komme saker fortløpende fra kommunestyret, revisor, henvendelser fra innbyggere/andre eller saker som kontrollutvalget tar opp på eget initiativ.

Kontrollutvalgets møteplan bør tilpasses møteplanen for kommunestyret. Tydal kommunes møteplan for 2022 er ikke vedtatt enda, og sekretariatet har ikke fått noen tilbakemelding fra administrasjonen om de har satt opp et forslag til møteplan for 2022. På bakgrunn av dette så har kontrollutvalgets sekretariat tatt utgangspunkt i kontrollutvalgets møtedatoer i 2021 ved oppsett av møtedatoer for 2022. I årsplanen er det lagt opp til et virksomhetsbesøk, eller be inn en virksomhet til kontrollutvalgets møte. Kontrollutvalget må selv bestemme hvilken virksomhet de vil besøke/be inn.

Kontrollutvalget har budsjettert med å gjennomføre 4 møter i 2022, og det er naturlig å avvike 2 på våren og 2 på høsten. Utvalget kan løpende gjennom året, vurdere om det er behov for endringer.

24. februar 2022

På møte i februar vil kontrollutvalgets årsmelding for kontroll- og tilsynsfunksjonen i 2021 legges frem. Rapport fra forvaltningsrevisjon av kompetanse og kvalitet i kommuneledelsen vil være ferdigstilt og klar for behandling i kontrollutvalget. Bestilling av en forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll kan være aktuelt på februarmøtet.

19. mai 2022

I henhold til forskrift om revisjon skal revisor avgi sin revisjonsberetning innen 15. april, så fremt årsregnskapet er rettidig avlagt. I så fall vil behandlingen av årsregnskapet til Tydal kommune, med avgivelse av kontrollutvalgets uttalelse, bli en viktig sak på møtet i mai. Prosjektplan vedr. bestilt forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll vil mest sannsynlig være ferdig og klar for behandling i kontrollutvalget

1. september 2022

Viktige saker i september er utarbeidelse av budsjett for kontroll- og tilsynsvirksomheten for 2023 som legges frem for endelig vedtak i kommunestyret i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2023.

I møteplanen er det lagt opp til et virksomhetsbesøk (eventuelt be inn virksomheter til kontrollutvalgets møte) i september

Videre vil rapport fra forenklet etterlevelseskontroll for 2021 være aktuell.

10. november 2022

Revisor vil orientere om revisjonsstrategien for regnskapsåret 2023 på kontrollutvalgets møte i november. Kontrollutvalgets årsplan for 2023 må vedtas på novembermøtet.

Rapport fra bestilt forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll vil mest sannsynlig være ferdig og klar for behandling i kontrollutvalget.

Sekretariatet foreslår å legge kontrollutvalgets siste møte til 10. november. Tidspunktet er valgt ut fra at de fleste oppgaver for 2022 er ferdigstilt, samtidig vil behandling av saker 10. november være tidsnok til å kunne få saker fremmet på kommunestyrets siste møte før jul.

Forslag til møtedatoer for 2022:

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Kommunestyret*						
Formannskapet*						
Kontrollutvalget		24.			19.	

	August	September	Oktober	November	Desember
Kommunestyret*					
Formannskapet*					
Kontrollutvalget		1.		10.	

* Møtedatoer for kommunestyre og formannskap er ikke vedtatt enda.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget avvikler 2 på våren og 2 på høsten.

Forslag til møtedatoer fremgår av sekretariatets forslag til vedtak.

Kontrollutvalget må selv bestemme hvilken virksomhet de vil besøke/be inn.

Møteplan for kontrollutvalget

Aktiviteter/saker	Februar	Mai	September	November
Årsplan				X
Årsmelding for kontrollutvalget	X			
Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning		X		
Forenklet etterlevelseskontroll			X	
Bestilling av forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll	X			
Prosjektplan forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll		X		
Rapport fra forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll	X			X
Revisjonsstrategi				X
ROV forenklet etterlevelseskontroll				X
Budsjettkontroll kontrollutvalget			X	
Budsjett for kontrollutvalget			X	
Virksomhetsbesøk			X	

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

11.11.2021

Saknr

25/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik
Arkivkode FE - 033, TI - &17
Arkivsaknr 21/304 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Kommunestyrets sak 64/21 Salg av kommunal landbrukseiendom

Er det trygt å varsle til kontrollutvalget ?

Er samarbeidende partier én gruppe ?

Formannskapsmedlemmer kan være meddommere

Hva med klagebehandling i kommuner med egen klagenemnd ?

Hvis ordfører fritas for resten av perioden må det velges ny ordfører

Kan et interkommunalt samarbeid selge tjenester ?

Om regionråd som er organisert som IKS. Må disse omdannes til interkommunalt politisk råd

Arbeidsgiver skal informere arbeidstakerne om ledige stillinger i virksomheten

Gjelder regler om habilitet også ved orienteringssaker ?

Kan møter i folkevalgte organer holdes utenfor kommunegrensen ?

Ordfører er reklamemodell, er det lov ?

Bruker to måneder på innsynsbegjæringer - må tåle kritikk av Sivilombudet

Veileder om kommunelovens internkontrollbestemmelser

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

1. Kommunestyret og formannskapetets vedtak vedr. retningslinjer for salg av kommunal landbrukseiendom (jf. kontrollutvalgets vedtak i sak 13/21, møte 08.09.2021).
2. Kan ansatte i kommunen varsle eksternt til kontrollutvalget og dermed bli beskyttet av taushetsplikten i arbeidsmiljøloven?
3. En kommune skal velge hovedutvalg og lurer på om samarbeidende partier kan lage felles varamedlemsliste.
4. Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt mener Domstoladministrasjonen har tolket loven feil, og at formannskapsmedlemmer kan være meddommere.
5. Kommunestyret er klageinstans for klager på enkeltvedtak i formannskapet, men gjelder det også i kommuner som har opprettet en klagenemnd?
6. Hvordan skal kommunen gå frem dersom ordfører blir fast møtende vararepresentant på Stortinget ?
7. Kan et interkommunalt samarbeid selge tjenester?
8. Departementets tolkningsuttalelse av kommuneloven § 18-1: Interkommunalt politisk råd.
9. En avdelingsleder ble ansatt uten at andre ansatte skal ha fått vite at stillingen var ledig. Er det greit?
10. Bør inhabile også fratre når kommunestyret behandler en orienteringssak?
11. Når et kommunestyre flytter møtet utenfor kommunegrensene - er det da egentlig lagt til rette for at allmennheten kan være fysisk tilstede?
12. Kan en ordfører reklamere for butikker og annet privat næringsliv?
13. Trondheim kommune bruker rundt to måneder på å behandle innsynskrav. Sivilombudet betegner det som uakseptabelt lang tid.
14. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet en ny veileder om de nye reglene i kommuneloven om internkontroll.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		
Kommunestyret		

Salg av kommunal landbrukseiendom**Vedlegg:**

Rutiner og retningslinjer for salg/avhending av kommunal eiendom i Tydal kommune.

Retningslinjer for salg av kommunal landbrukseiendom i Tydal kommune

Særutskrift Revisjonsrapport - salg av kommunale eiendommer

Kommunedirektørens innstilling

- Gjeldende retningslinjer for salg av landbrukseiendom videreføres.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet i sak 7/20 den 19.05.20 sak om revisjonsrapport – salg av kommunale eiendommer, med kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret tar rapporten om salg av kommunale eiendommer til orientering.
2. **Kommunedirektøren bes fremme en sak om forenkling av retningslinjene for salg av landbrukseiendom.**

Kommunestyret behandlet saken i møte 18.06.2020, sak 41/20. Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Tydal kommune har de siste årene arbeidet med salg av kommunal eiendom. I kommunestyresak KS 83/16 ble *Rutiner og retningslinjer for salg/avhending av kommunal eiendom i Tydal kommune* vedtatt. Disse retningslinjene er knyttet til bolig- og næringsformål.

I sak 38/17 behandlet i kommunestyret 22.06.2017 ble det gjort følgende vedtak: *Tydal kommune ønsker å selge sine landbruksarealer som tilleggsarealer. Kommunen søker tillatelse til dette etter Jordlova. Teiger hvor kommunen kan ha andre behov for, eller hvor det foreligger uklarheter knyttet til, selges ikke.*

Salg skjer i henhold til: Rutiner og retningslinjer for salg/avhending av kommunal eiendom i Tydal kommune. Med følgende tillegg som gjelder for salg av jord- og skogeiendommer til landbruksformål:

- *Prisfastsetting i henhold til konsesjonstakst. Hertil dekker kjøper sine kostnader til konsesjonsbehandling og tinglysing. Kommunen krever tinglysing.*
- *Er det flere interessenter prioriteres de etter hvem som best tilfredsstiller bestemmelsene i konsesjonslovens § 9.*
- *Eiere av tilgrensende arealer skal kontaktes hvis de er like godt, eller bedre prioritert etter forrige punkt.*
- *Skulle det være flere interesserte som er like godt prioritert kan saken avgjøres ved loddtrekning.*
- *Er interessert kjøper lite kvalifisert etter konsesjonslovens § 9 avstår kommunen fra å inngå avtale om salg.*

Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre salg av landbruksarealer etter disse kriterier.

Med bakgrunn i dette vedtaket ble følgende jord- og skogeiendommer utlyst for salg i 2018:

- Teig 1, sør for Nea
- Teig 4, Våttån
- Finnvolden Øst
- Hyttmogjerdet
- Spøneset

Alle disse salgene er gjennomført.

Tydal kommune eier etter disse salgene, følgende landbrukseiendom: Berggarden g.nr. 171 b.nr. 17. Denne eiendommen er 7daa.

Kontrollutvalget ble orientert om saken i møte 08.09.2021.

Vurdering

Det å eie og drive landbrukseiendom er ingen primær oppgave for en kommune. Kommunal drift vil i hovedsak være basert på bortleie av jordbruksjord og drift av skogen gjennom kjøp av tjenester.

Etter gjennomføring av salg av eiendommer utlyst i 2018, sitter Tydal kommune igjen med landbruksareal på 7 daa.

Dette er en forholdsvis liten teig, og kommunedirektøren finner det lite hensiktsmessig å igangsette salg av denne. Eiendommen er utleid til landbruksformål.

Kommunedirektøren finner retningslinjene for salg av jord- og skogeiendommer til landbruksformål, vedtatt 22.06.2017 kortfattet og lett forståelig. Dette sammen med at kommunen sitter igjen med lite landbrukseiendom som ikke planlegges solgt, ser man ikke nødvendigheten av å forsøke å forenkle gjeldende retningslinjer.

Behandling i Kommunestyret - 21.10.2021

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 21.10.2021

Gjeldende tilleggsretningslinjer for salg av landbrukseiendommer fjernes.

Behandling i Formannskapet - 11.10.2021

Forslag fra Gunnbjørn Berggård:

Gjeldende tilleggsretningslinjer for salg av landbrukseiendommer fjernes.

Berggårds forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstilling i Formannskapet - 11.10.2021

Gjeldende tilleggsretningslinjer for salg av landbrukseiendommer fjernes.

Er det trygt å varsle til kontrollutvalget?

Kommunal Rapport 20.09.2021, Anne-Karin Femanger Pettersen, generalsekretær i Forum for Kontroll og Tilsyn

Kan ansatte i kommunen varsle eksternt til kontrollutvalget og dermed bli beskyttet av taushetsplikten i arbeidsmiljøloven? Lovforarbeidene gir dessverre ikke svar på det.

Nylig la Transparency International Norge fram resultatene fra den norske delen av Global Corruption Barometer, verdens største kartlegging av innbyggernes oppfatninger om og egne erfaringer med korrupsjon.

Varsler har et tydeligere vern når det varsles eksternt.

Kommunale myndigheter er den aktøren som har minst tillit. Nesten hver femte deltaker i barometeret svarer at de har liten eller ingen tillit til kommunale myndigheter. To tredeler har «ganske stor tillit», mens bare 15 prosent svarer «svært stor tillit».

En vesentlig andel uttrykker mistillit til myndigheter og næringsliv når det stilles spørsmål om korrupsjon og hvor stort problemet er:

- Hver femte innbygger ser på korrupsjon hos myndighetene som et stort problem.
- Tre av ti innbyggere tror bedrifter betaler eller bruker kontrakter til å vinne offentlige kontakter.
- Hver tiende innbygger tror de fleste bedriftsledere og kommunale myndigheter er involvert i korrupsjon.
- Nesten halvparten av de spurte frykter gjengjeldelse hvis de varsler om korrupsjon.

At nesten halvparten av de spurte frykter gjengjeldelse hvis de varsler om korrupsjon, gir særlig grunn til bekymring. Varsling er viktig for å kunne avdekke kritikkverdige, uetiske og kriminelle forhold.

Gjengjeldelse mot en arbeidstaker som varsler i samsvar med arbeidsmiljøloven, er forbudt. Vernet gjelder alle former for gjengjeldelse, som trakassering, ubegrunnet omplassering, dårligere lønnsutvikling, fratakelse av arbeidsoppgaver, oppsigelse og avskjed.

De fleste kommuner har i dag kanaler som tar imot meldinger om kritikkverdige forhold. KS anbefaler alle kommuner å utarbeide rutiner for å varsle internt som bygger på tjenestevei.

For sikre trygghet for varsleren, anbefaler KS videre at alle kommuner bør etablere en alternativ ekstern kanal (f.eks. et advokatkontor) som sikkerhetsventil for de tilfeller varselet ikke fører fram.

Det kan også tenkes at varslere ikke ønsker å varsle tjenestevei fordi de frykter represalier. Ved å varsle internt kan nemlig varsleren risikere at den eller de det varsles om, får kjennskap til hvem som varsler.

Når det varsles internt, kan taushetsbelagt informasjon komme inn under unntaket fra taushetsplikt i forvaltningsloven. Dette kan medføre at varslers identitet blir kjent internt i kommunen.

Varsler har et tydeligere vern når det varsles eksternt. Arbeidsmiljøloven fastslår at når det varsles eksternt, gjelder taushetsplikten også overfor sakens parter (kommunen) og deres representanter (kommunens advokat).

Kommunenes kontrollutvalg mottar fra tid til annen varsler fra kommunalt ansatte om kritikkverdige forhold. Normalt vil et kontrollutvalg henvende varsleren videre til «linjen» og eventuelt kommunens eget varslingsmottak.

Varselet kan likevel gi innspill til kontrollhandlinger i regi av kontrollutvalget. Utvalget kan for eksempel iverksette egne undersøkelser eller forvaltningsrevisjon tilknyttet tema i varselet, og/eller kommunens varslingsordning generelt.

Uansett om varselet gir grunnlag for kontrollhandlinger eller ikke, skal det journalføres og arkiveres på ordinært vis hos kontrollutvalgets sekretariat. Mange kontrollutvalg og deres sekretariater vil intuitivt se på kontrollutvalget som en ekstern varslingsmottaker, men det finnes lite veiledning på området. Lovforarbeidene til endringer i arbeidsmiljøloven om varsling drøfter dessverre ikke om varsling til kommunale kontrollutvalg kan ansees som ekstern varsling.

NOU 2018: 6 «Varsling – verdier og vern» gir kun en generell fremstilling, blant annet på side 29, hvor ekstern varsling defineres som *«opplysninger og dokumenter som gis til personer eller organisasjoner utenfor virksomheten – tilsynsmyndigheter, faglige forum, mediene mv.»*.

Forum for Kontroll og Tilsyn har derfor sammen med Norges Kommunerevisorforbund bedt Kommunal- og moderniseringsdepartementet om en avklaring på kontrollutvalgets stilling ved varsling etter arbeidsmiljøloven.

Vi mener at kontrollutvalget i denne sammenhengen bør anses som et eksternt organ. Hensynet til varsleren – som er i god tro når hen varsler til kontrollutvalget – og intensjonen om kontrollutvalgets og sekretariatets uavhengighet og tillit, bør tale for det.

Meninger i debattinnlegg står for skribentens regning.

Er samarbeidende partier «én gruppe»?

Kommunal Rapport 04.10.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Vi skal velge hovedutvalg og lurer på om samarbeidende partier kan lage felles varamedlemsliste.

SPØRSMÅL: Vi skal gjennomføre nyvalg i alle hovedutvalg, og har i den forbindelse en problemstillingen knyttet til felles varalister ved avtalevalg.

Ifølge regjeringens konstitueringsrundskriv sies blant annet følgende om avtalevalg:

«Det blir lagd fram ei innstilling med namn på kandidatane som organet skal slutte seg til.

[...] Innstillinga frå valutvalet skal splittast opp, slik at ein nemner medlemmer og varamedlemmer frå kvart parti eller kvar gruppe, med parti- eller gruppenemning. Varamedlemmene blir dermed ikkje varamedlemmer for andre enn dei faste medlemmene frå vedkomande gruppe, og det er ikkje høve til å opprette ei felles liste over varamedlemmer.»

Betyr dette at det ikke er mulig å lage en felles varamedlemsliste for samarbeidende partier eller grupper?

SVAR: Det springende punkt her er forståelsen av begrepet «gruppe» i bestemmelsen i andre avsnitt [§ 7-7](#) i kommuneloven, som gir regler om avtalevalg. Her sies det først at «det skal angis hvilket parti eller hvilken gruppe medlemmene representerer», og så at «Innstillingen kan også inneholde navn på varamedlemmer for hvert parti eller hver gruppe».

Spørsmålet blir da om samarbeidende partier kan definere seg som én gruppe ved avtalevalg til et folkevalgt organ.

For organer valgt ved forholdsvalg har departementet lagt til grunn at hvis medlemmer til et folkevalgt organ er valgt inn på en fellesliste fra flere partier eller grupper i kommunestyret eller fylkestinget, anses denne som én gruppe ved forfall i dette organet. Se her [Ot.prp. nr. 96 \(2005-2006\) s. 66](#), i [pkt. 6.2.4](#) Departementets merknader og forslag: «Disse bestemmelsene skal tolkes slik at dersom flere grupper har samarbeidet ved det opprinnelige valget, skal disse defineres som én gruppe i hele valgperioden.»

Jeg kan ikke se hvorfor man ikke skal kunne bruke samme regel tilsvarende ved avtalevalg, slik at samarbeidende partier kan bestemme at de vil anses som én gruppe ved valg til dette organet når det fastsettes hvilken gruppe det enkelte medlem skal inngå i ved oppsett av varamedlemlisten.

En faglig glipp av Domstoladministrasjonen

Kommunal Rapport 08.10.2021 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Bernt mener Domstoladministrasjonen har tolket loven feil, og at formannskapsmedlemmer *kan* være meddommere.

16. september sendte Domstoladministrasjonen ut brev til samtlige domstoler og kommuner. Det ble det informert om at ulovlige meddommere har fungert i domstolene i flere perioder.

I brevet ba Domstoladministrasjonen domstolene om å slette medlemmer og varamedlemmer av formannskap og valg nemnder fra listene.

Uklar lov

28. september modererte Domstoladministrasjonen seg. I et nytt brev skrev de at loven var uklar, og at administrasjonen hadde lagt en vid tolkning til grunn.

Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt mener uansett at Domstoladministrasjonen tolker loven feil.

– For meg fremtrer Domstolsadministrasjonens tolkning av reglene her som en klar faglig glipp. Slik skjer med oss alle, men i den aktuelle situasjon synes jeg man raskt skulle få satt strek for denne diskusjonen ved å sende ut en ny uttalelse der man fullfører den rettetten man har begynt på i sin andre uttalelse, skriver Bernt i en e-post til Kommunal Rapport.

Han er en av flere jurister som er uenig med Domstoladministrasjonens tolkning.

Førstelagmann Dag Bugge Nordén i Agder lagmannsrett skrev i forrige uke en merknad i Lovdata. Han mener at domstolloven ikke utelukker formannskapsmedlemmer fra å være meddommere.

Disse er ikke valgbare

Domstolloven sier at kommunens administrasjonssjef og andre kommunale tjenestemenn som tar direkte del i forberedelsen eller gjennomføringen av valget, ikke kan bli meddommere. Formålet bak bestemmelsen er å forhindre grobunn for mistanke om manipulering av valget av meddommere.

Bernt viser til lovens forarbeider. Der presiseres det at en ikke kan bli meddommer i en kommune der man er ansatt. Videre at uttrykket «tar direkte del i» gjelder alle typer arbeid, også utførelse av teknisk pregede oppgaver.

– Det skulle etter dette være rimelig klart at man ikke tok sikte på utelukke folkevalgte, skriver Bernt.

Han mener det ikke er noen tungtveiende grunn for å gjøre en utvidet tolkning av denne bestemmelsen.

– Jeg har vanskelig for se det skal kunne være grunn til «mistanke om manipulering» av valg av meddommere hvis de folkevalgte det her er tale om, kan velges. Det er tale om verv som de fleste vil ta imot av plikt, ikke fordi de er lukrative eller gir andre særlige fordeler. Og kommunestyremedlemmer kan altså velges. Problemer ved eventuelle egeninteresser eller tilknytning til parter vil bli ivarettatt ved reglene om inhabilitet, skriver Bernt i en e-post til Kommunal Rapport.

Rush av henvendelser

Brevene fra Domstoladministrasjonen vakte oppsikt i Kommune-Norge. Fredrikstad kommune fant fem formannskapsmedlemmer på sine lister over meddommere. Disse har fått beskjed om de ikke lenger kan være meddommere.

Også Sarpsborg, Vestre Toten og Indre Fosen er blant kommunene som nå har slettet folkevalgte fra listene over meddommere.

Etter at brevene fra Domstoladministrasjonen ble sendt ut, har mange kommuner kontaktet advokatene i KS for å høre hva som er riktig.

– Her gjelder det å ha litt is i magen, sier avdelingsdirektør Frode M. Lindtvedt i KS.

Ikke rett fram

Ifølge Lindtvedt vil KS advokatene komme med en juridisk vurdering. Når denne er ferdig, er ikke klart.

– Domstoladministrasjonen har også gjort en vurdering, så her er det ikke gitt hva som er rett, sier Lindtvedt.

Han nevner kommuneadvokaten i Nittedal, Bjørn Stokvold, som på debattplass [skriver at Domstoladministrasjonen tolker loven feil.](#)

Stokvold skriver at domstoloven inneholder en uttømmende angivelse av de stillingene og vervene som utelukker en fra å bli valgt til meddommerutvalg. Formannskapetets medlemmer og varamedlemmer er folkevalgte. De er ikke nevnt i opplistingen, påpeker Stokvold i debattinnlegget.

Kjapt opp i Høyesterett

Ifølge nettstedet Rett24 får Høyesterett raskt muligheten til å avklare om Domstoladministrasjonens tolkning er korrekt. Nylig ble en person straffedømt i en promillesak i Frostating lagmannsrett. En av meddommerne satt i valgutvalget i kommunen, og var med på å bestemme at hun selv skulle med på listen over meddommere.

Advokat Harald Fjeldstad, som representerer den dømte, uttaler til Rett24 at han kommer til å be om at dommen blir opphevet på grunnlag av at meddommeren ikke var valgbar.

Kommunal Rapport har sendt Bernts uttalelser til Domstoladministrasjonens seksjonssjef for kommunikasjon, Yngve Brox og bedt om en kommentar.

– Vi har ikke noen kommentar til dette. Dette vil nå få sin avklaring gjennom rettssystemet, og vi avventer den behandlingen, skriver Yngve Brox, Seksjonssjef kommunikasjon i Domstoladministrasjonen i en e-post til Kommunal Rapport.

Hva med klagebehandling i kommuner med egen klagenemnd?

Kommunal Rapport 13.09.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Kommunestyret er klageinstans for klager på enkeltvedtak i formannskapet, men gjelder det også i kommuner som har opprettet en klagenemnd?

SPØRSMÅL: Ser i Kommunal Rapport [at Bernt har svara på spørsmål om kommunestyret er klageinstans ved handsaming av klager på vedtak fatta av formannskapet](#).

Eg har eit oppfølgingsspørsmål til dette.

I vår kommune er det oppnemnt klagenemnd etter [forvaltningslova § 28, 2. ledd](#). Vil svaret då bli det same, at det er kommunestyret som skal handsame klagen, i vår kommune?

I reglemenet for klagenemnda står det:

«Heimel for oppnemning

Klagenemnda ... er oppnemnt av heradsstyret i samsvar med forvaltningslova § 28, 2. ledd og kommunelova § 5-1.

Klagenemnda har på heradsstyret sine vegne mandat til å avgjera klagesaker i enkeltvedtak (om enkeltvedtak sjå forvaltningslova § 2b).

Klagenemnda handsamar klagesaker etter reglane i forvaltningslova. Klagenemnda skal ikkje handsama klage som etter særlov blir dekkja av anna kommunal klageordning eller som det etter særlov har eige klageorgan utanfor kommunen.»

Saksgangen vil då vere at formannskapet handsamar klagen på nytt som førsteinstans. Viss formannskapet ikkje innvilgar klagen vil klagen verte oversendt

SVAR: I forvaltningsloven § 28 (andre avsnitt) er fastsatt at for vedtak truffet av annet kommunalt organ enn kommunestyret «er klageinstansen kommunestyret ..., eller etter disses bestemmelse, formannskapet ... eller en eller flere særskilte klagenemnder oppnevnt av kommunestyret». Det gjelder da for enkeltvedtak i alle kommunale organer, med unntak av kommunestyret eller fylkestinget, der klageinstans er departementet, eventuelt statsforvalteren.

Men dette er bare et formelt utgangspunkt. Kommunestyret er svært sjelden et egnet organ for behandling av slike klagesaker, og vanlig praksis er at det delegerer dette ansvaret til en eller flere særlige klagenemnder. Det er det som er gjort i reglementsbestemmelsen som er gjengitt ovenfor, og så lenge det ikke er sagt noe annet, gjelder dette da også for vedtak truffet av formannskapet.

Vi ser eksempler på at man i noen kommuner gjør unntak fra dette for vedtak truffet av formannskapet, gjerne fordi dette jo er det nest høyeste folkevalgte organet i kommunen, og at vedtak her kan være basert på mer overordnede politiske eller forvaltningsmessige overveielser som man ikke synes det er naturlig at en klagenemnd skal overprøve. Men dette kan bli komplisert.

Problemet er at ved kommunestyrets behandling av klage over vedtak truffet av formannskapet må alle medlemmer av dette som deltok ved behandlingen av denne saken i formannskapet, fratre som inhabile.

Se her bestemmelsen i [kommuneloven § 11–10](#) tredje avsnitt: «Når en klage skal behandles etter «forvaltningsloven § 28 andre ledd, er en folkevalgt som har vært med på å forberede eller treffe vedtaket, inhabil til å delta i klageinstansens behandling av vedtaket, eller i forberedelsen av saken for klageinstansen.»

Dette gjelder da også ordfører og varaordfører, noe som betyr at det må oppnevnes en setteordfører for behandlingen av klagesaken. Så dette er neppe anbefalelsesverdig.

Hvis ordfører fritas for resten av perioden, må det velges ny ordfører

Kommunal Rapport 20.09.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Hvem skal være ordfører hvis nåværende blir fast møtende vara på Stortinget?

SPØRSMÅL: Korleis skal kommunane gå fram dersom ordførar vert fast møtande vararepresentant på Stortinget, til dømes dersom ein fast stortingsrepresentant får ein ministerpost? Blir det då rett at ordførar søker «midlertidig» fritak etter [kommunelova § 7–9](#) andre avsnitt, for så at varaordførar rykker opp som ordførar og det må veljast ny varaordførar mellombels i samsvar med [§ 6–2](#) fjerde avsnitt fyrste og andre setning?

SVAR: Utgangspunktet er altså at valg som stortingsrepresentant ikke medfører tap av verv som folkevalgt. For noen verv vil det være umulig å kombinere disse med å være stortingsrepresentant. Da må den folkevalgte i stedet søke kommunestyret om å bli fritatt fra ett eller flere kommunale verv etter bestemmelsen i [kommuneloven § 7-9](#), midlertidig eller for resten av valgperioden.

Slikt fritak kan bare gis for det eller de vervene den folkevalgte har søkt om fritak for. En ordfører som blir valgt til Stortinget kan således søke om fritak fra vervet som ordfører og medlem av formannskapet, men fortsette som medlem av kommunestyret hvis hun mener hun klarer det, og må da i stedet melde forfall til kommunale møter som kolliderer med arbeidet i Stortinget.

Også tidsrammen for fritak er det den folkevalgte søker om, og den vil her avhenge av hva som er årsaken til dette. Her er det et viktig moment om søknaden om fritak er for et nærmere angitt tidsrom, eller for hele den resterende valgperioden. For ordfører er regelen etter [kommuneloven § 6–2](#) at varaordførar rykker opp i vervet for fritaksperioden, samtidig som det velges en ny midlertidig varaordførar. Hvis ordfører fritas for resten av perioden, må det velges ny ordfører. Spørsmålet blir da om søknad om fritak ved slikt «opprykk» til møtende stortingsrepresentant må anses som midlertidig eller for hele valgperioden.

Utgangspunktet er at det avgjør kommunestyret, men jeg vil mene at her må en slik søknad oppfattes som søknad om uttreden for resten av valgperioden. Vi må her se den valgte representantens verv som regjeringsmedlem som noe som man tar sikte på at skal vare ved ut valgperioden i kommunen.

En tidsramme for fritak for den tid ordfører møter fast i Stortinget, vil være for ubestemt. Søknad om midlertidig fritak bør derfor være knyttet til en presist angitt tidsramme, jf. bestemmelsen i [§ 7–9](#) siste avsnitt: «En folkevalgt som har fått innvilget midlertidig fritak, har ikke rett til å tre inn igjen i vervet før fritaksperioden er over», som skal ivareta dette hensynet generelt.

Kan et interkommunalt samarbeid selge tjenester?

Kommunal Rapport 27.09.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Her må vi holde tungen rett i munnen når det gjelder hva slags type samarbeid det er tale om.

SPØRSMÅL: I vårt fylke er det etablert et interkommunalt selskap med kommuner og fylkeskommune som eiere, som har som oppgave blant annet å gi kurs, råd og veiledning til sine eiere i alle slags arkivspørsmål. Selskapet kjører for tiden et prosjekt i samarbeid med eierkommunene på internkontroll og arkivplan. I denne forbindelse har vi hatt en gjennomgang av ulike former for interkommunalt samarbeid. Vi ser her at § 27-samarbeid mellom flere av våre eierkommuner også utfører salg av tjenester til kommuner som ikke er en del av samarbeidet, og til private aktører.

Vårt spørsmål er, kan et interkommunalt samarbeid selge tjenester? Samarbeidets kjernevirksomhet er kommune- og arealplanlegging, og tjenestene er knyttet opp mot utarbeidelse av planer og utredninger.

SVAR: Her må vi først holde tungen rett i munnen når det gjelder hva slags type samarbeid det er tale om. Interkommunale selskaper er selvstendige rettssubjekt er og reguleres ikke av kommuneloven. Det samarbeidet det her er tale om, er et selskap opprettet ved etter [Lov om interkommunale selskaper](#) (LOV-1999-01-29-6). Deltakere kan være kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper ([§ 1](#)).

Grunnlaget for dette samarbeidet er en selskapsavtale etter [lovens § 4](#) der det blant annet (tredje avsnitt) angis selskapets formål. Innen denne rammen kan et slikt interkommunalt selskap opptre som en vanlig markedsaktør og selge tjenester, både til sine eiere og til andre, på samme måte som statsforetak eller offentlig eide aksjeselskap. Levering av tjenester til eierkommunene kan være forankret i bestemmelser i selskapets vedtekter om dette, eller de kan bygge på generelle eller individuelle avtaler om dette.

Så langt er alt ganske greit. Men i noen situasjoner kan EØS-avtalen skape problemer. Salg tjenester i en konkurransesituasjon må skje på vilkår som ikke innebære støtte til den som kjøper disse, se [EØS-avtalen art. 61](#) som forbyr «støtte gitt av statsmidler i enhver form, som vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak», noe jeg forstår også gjelder for offentlig heleide selskaper som interkommunale selskaper etter loven om disse.

Dette er altså noe annet enn [§ 27-samarbeid i kommuneloven av 1992](#), det som nå heter «kommunalt oppgavefellesskap» og er regulert i [kapittel 19 i kommuneloven av 2018](#). Også her er rammene for hva et slikt samarbeid kan omfatte, ganske vide, og i merknadene til bestemmelsen i proposisjonen til 2018-loven sies om dette: «Oppgavefellesskap kan både benyttes til enkle og mindre omfattende samarbeid, som samarbeid om kontrollutvalgssekretariat, kommuneadvokat og lignende, og til større og mer omfattende samarbeid. Bestemmelsen åpner i utgangspunktet for samarbeid om å løse alle typer oppgaver, både lovpålagte og ikke-lovpålagte.»

Heller ikke denne samarbeidsformen avskjærer dermed salg av tjenester eller annet til kommuner eller private, men også her vil forbudet mot statsstøtte kunne komme inn som en begrensning hvis det som tilbys «truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak».

Om regionråd som er organisert som IKS. Må disse omdannes til interkommunalt politisk råd?

Kommunalnytt nr. 6/2021 (09.09.2021)

Departementet fikk i mai en henvendelse med spørsmål om såkalte regionråd som er organisert som IKS etter lov om interkommunale selskaper, må omdannes til interkommunalt politisk råd etter kommuneloven kapittel 18.

Bakgrunnen var at regionråd trolig i stor grad har vært organisert som § 27-samarbeid etter den gamle kommuneloven. Alle § 27-samarbeid må omdannes hvis de skal fortsette virksomheten sin. Dette som en konsekvens av at den nye kommuneloven ikke viderefører adgangen til å ha § 27-samarbeid.

Omdanningsregler finnes i kommuneloven § 31-2.

Spørsmålet var altså om regionråd som er organisert som IKS også må omdannes, siden IKS fortsatt på generelt grunnlag er en lovlig organisasjonsmodell.

Departementet la til grunn at regionråd som er organisert som IKS er forpliktet til å omdanne seg til interkommunalt politisk råd etter kommuneloven kapittel 18.

[Her kan du lese hele uttalelsen.](#)

Alle publiserte tolkningsuttalelser til kommuneloven er tilgjengelig på regjeringen.no.

Arbeidsgiver skal informere arbeidstakerne om ledige stillinger i virksomheten

Kommunal Rapport 18.10.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

En avdelingsleder ble ansatt uten at andre ansatte skal ha fått vite at stillingen var ledig. Er det greit?

SPØRSMÅL: Eg har fått høyre frå ein tilsett ved eit bufellesskap i kommunen at ho og fleire kollegaer vart overraska over at avdelingsleiar sluttar og at kommunen har tilsett ny, ettersom ingen angiveleg har blitt informerte om dette. Ingen utlysing, verken eksternt eller internt, har funne stad.

Ansvarleg avdelingsleiar visar til at kommunen nyleg har hatt eksterne utlysingar av to andre avdelingsleiarstillingar i same eining - altså stillingar ved to andre bufellesskap, og at når leiaren ved førstnemnte bufellesskap hadde fått den eine av dei to utlyste stillingane, trong kommunen å fylle stillinga hans ved dette andre bufellesskapet.

Administrasjonen og hovudtillitsvalt konkluderte med at dei da kunne bruke søkjarlistene for dei allereie utlyste stillingane, og rekruttere blant dei som framleis var interesserte i jobb, på bakgrunn av at stillingane vert vurderte til å vere forholdsvis like.

Er dette brot på arbeidsmiljøloven [§ 14-1](#), eller eit lovleg unnatak frå informasjonsplikten?

SVAR: Arbeidsmiljøloven [§ 14-1](#) er en bestemmelse om plikt for arbeidsgiver til «å informere arbeidstakerne om ledige stillinger i virksomheten», noe som Sivilombudet fastslår i en uttalelse 12.jan. 2017 innebærer en plikt til å utlyse stillingen internt. Noen tilsvarende bestemmelse om plikt til å foreta eksternt utlysing har vi ikke her, men ombudet legger til grunn at det følger av det ulovfestede «kvalifikasjonsprinsippet» og «likhetshensyn» at som alminnelig regel må også slik utlysing benyttes, «slik at aktuelle kandidater får en oppfordring til å søke eller melde sin interesse».

Det eneste unntaket fra dette er hvis det foreligger «saklige hensyn som må tillegges avgjørende vekt i favør av å unnlate dette». Sentrale momenter ved denne vurderingen vil være stillingens karakter og varighet, eventuelt tilsettingens varighet, om behovet for tilsetting i den aktuelle stillingen er akutt, og om den som er påtenkt til stillingen har konkurrert om samme eller tilsvarende stilling etter eksternt utlysning tidligere.»

Ut fra det som her er opplyst, ser det ut som om kommunen ikke hadde tilstrekkelig gode grunner for å unnlate eksternt utlysing, og at det i alle fall var et klart brudd på arbeidsmiljøloven at man ikke engang lyse stillingen ut internt.

Gjelder regler om habilitet også ved orienteringssaker?

Kommunal Rapport 01.11.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Bør inhabile også fratre når kommunestyret behandler en orienteringssak?

SPØRSMÅL: Skal habilitetsspørsmål behandles på samme måte som ellers når det er orienteringssaker?

SVAR: Spørsmål om inhabilitet kommer normalt bare på spissen når det skal treffes eller er truffet en «avgjørelse». Men inhabilitetsreglene gjelder etter [forvaltningsloven § 6](#) innledningen fra man begynner å «tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse», noe som betyr at man må følge dem helt fra det første innledende trinn i saksbehandlingen.

Når kommunestyret eller annet folkevalgt organ får en orientering fra administrasjonen, ligger det normalt i kortene at dette gis fordi det angår organets ansvarsområde, og orienteringen gis for at det skal være mulig for organet å reagere og forholde seg til det som blir orientert om.

Min vurdering er derfor at det vil være riktig å se slike orienteringer som potensielle innspill til eller reaksjoner på «avgjørelser», og at folkevalgte som er inhabile, derfor må fratre organet når slik orientering gis og eventuelt kommenteres eller debatteres.

Kan møter i folkevalgte organer holdes utenfor kommunegrensen ?

19.10.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

SPØRSMÅL: Kommune-loven kapittel 11 inneholder saksbehandlingsregler for folkevalgte organer. Det følger av loven § 11-2 at «folkevalgte organer skal behandle saker og treffe vedtak i møter».

Hovedregelen er at møtene holdes for åpne dører, jf. § 11-5. Unntak må ha hjemmel i lov.

Fra tid til annen vet vi at det ikke sjelden avholdes strategisamlinger, orienteringsmøter o.l. for kommunestyret sammen med administrasjonen og evt andre, utenfor kommunegrensene.

Loven har ingen bestemmelser om hvor møtene skal holdes, og departementet har i en tolkningsuttalelse (30.06.2015 sak 96/8689) skrevet at man ikke uten videre kan si at det er brudd på loven å legge et møte utenfor kommunens grenser. Men dersom valg av møtested gjør at publikum rent faktisk ikke er i stand til å møte frem som tilhørere under møtet, kan dette være i strid med intensjonene i kommune-loven selv om at møtet formelt er åpent for publikum.

Departementet har i en annen uttalelse (25.05.2020 sak 20/2673-2) også skrevet at utgangspunktet må være at allmennheten har rett til å være til stede i samme lokaler som organet under møtets gang, og at dersom denne rettigheten skal kunne begrenses, må det foreligge et grunnlag som begrenser denne rettigheten. Videre skriver de at kommunen har en aktivitetsplikt. I denne plikten ligger det at kommunen må vurdere om det er mulig å finne egnede lokaler som kan bidra til at allmennheten kan være fysisk tilstede.

Spørsmålet vårt blir derfor hvor langt denne aktivitetsplikten strekker seg? Når et kommunestyre flytter møtet utenfor kommunegrensene - er det da egentlig lagt til rette for at allmennheten kan være fysisk tilstede? Bør det ikke i hvert fall sørges for at møtet er tilgjengelig for strømming via internett?

SVAR: Når det er fastsatt at møter i folkevalgte organer som alminnelig regel skal være åpne for publikum, ligger det i dette klart nok en forutsetning om det skal være praktisk mulig for innbyggerne av kommunen å følge forhandlingene i slike organer i sann tid. Historisk sett var dette noe som måtte skje ved at møtene ble holdt på steder der det var rimelig greit for interesserte å møte opp, og i lokaler der det var plass til tilhørere. Da måtte de sørge for at det så langt mulig var plass til alle interesserte. Møter langt utenfor kommunens grenser var dermed normalt utelukket, og det samme var bruk av møtelokaler som var så små at det var praktisk umulig å slippe inn mer enn noen ganske få tilhørere. Moderne TV- og IT teknologi har imidlertid endre dette bildet betydelig.

For det første ble det raskt akseptert at man kunne oppfylle kravet om mulighet til å følge forhandlingene også ved å overføre disse til TV skjerm i et annet egnet lokale. I dag foreligger en rekke ulike typer systemer for IT-overføring med lyd og bilde av møter av denne typen. Dette innebærer at argumentet om man ikke kan skaffe store nok lokaler, langt på vei mister sin verdi som rettslig skranke for kommunens valg av møtelokale. Samtidig åpner det for større frihet mht. hvor møtene holdes. Normalt vil det måtte aksepteres at man legger et møte eller annen samling f.eks. et hotell eller møtesenter utenfor kommunen, hvis man samtidig sørger for en god overføring av lyd og bilde fra møtet på en alminnelig tilgjengelig nettside, og kunngjør dette for velgerne. Det kan stadig ikke oppstilles noe alminnelig krav om slik overføring fra alle møter og samlinger i folkevalgte organer, men hvis så ikke skjer

må kravene til hvor og i hva slags lokale man legger møter, være ganske strenge. Jeg vil således mene at det i dag må være et alminnelig krav om strømming på nettet av møter og andre samlinger for folkevalgte organer som holdes utenfor kommunegrensen eller på andre steder som ikke kan nås lett ved offentlige kommunikasjonsmidler.

Ordfører er reklamemodell, er det lov?

Kommunal Rapport 25.10.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Kan en ordfører reklamere for butikker og annet privat næringsliv?

SPØRSMÅL: I førre veke vart ordføraren vår avbilda som modell for fleire butikkar på eit av våre lokale kjøpesenter, i samband med ein kampanje for ein kleskjede.

Ser du nokre utfordringar eller problemstillingar knytt til det å nytte ein ordførar i reklamesamanheng for privat næringsliv?

Eg tenkjer då i høve til til dømes habilitet og konkurransefortrinn.

SVAR: Det er ingen regler som forbyr en ordfører å stille opp i en slik sammenheng, med eller uten godtgjøring, men han må klart nok ikke gi inntrykk av at han opptrer på vegne av kommunen eller som ordfører.

Han bør derfor ikke la seg avbilde med ordførerkjeden i denne sammenheng. Inhabilitet blir normalt ikke et problem, men hvis reklameoppdraget fortsatt pågår eller stadig er aktuelt, eller han har mottatt betydelige beløp for dette, må det ved behandling av saker som angår de aktuelle butikkene, etter [forvaltningsloven § 6](#) andre avsnitt, tas stilling til om dette er «særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet».

Spørsmålet om det uansett er passende at en ordfører opptrer i slike sammenhenger, får man diskutere i lokalmiljøet.

Bruker to måneder på innsynsbegjæringer – må tåle kritikk av Sivilombudet

Kommunal Rapport 09.09.2021

Trondheim kommune bruker rundt to måneder på å behandle innsynskrav. Sivilombudet betegner det som uakseptabelt lang tid.

– Vi etterstreber å følge gjeldende lovverk også på dette området, men den sterke økningen i innsynsforespørsler gjør dessverre at vi har kommet litt på etterskudd. Vi tar derfor kritikken fra Sivilombudet alvorlig, uttaler fungerende organisasjonsdirektør Olaf Løberg i Trondheim.

«Uakseptabel lang»

På generelt grunnlag og av eget tiltak har Sivilombudet undersøkt saksbehandlingstiden i innsynssaker i Trondheim kommune. I undersøkelsen orienterte kommunen om at de over tid hadde observert en økning i antall innsynsforespørsler, og at pandemien og etableringen av nettavisen Nidaros i Trondheim er viktige årsaker til dette.

Kommunen opplyste i juli at de hadde 415 ubehandlede innsynskrav, og at normal behandlingstid på innsynskrav var omtrent to måneder.

«En normal saksbehandlingstid av innsynskrav på cirka to måneder er uakseptabel lang, og bidrar til uthuling av offentlighetsprinsippet og hensynene offentleglova er ment å ivareta», [skriver Sivilombudet i sin uttalelse.](#)

Sivilombudet har i tidligere uttalelser lagt til grunn at de fleste innsynskrav bør kunne behandles innen én til tre arbeidsdager, men at det i enkelte tilfeller kan ta lenger tid.

Ombudet peker på hva som kommer fram i en NOU fra 2003.

«Her fremgår det at en saksbehandlingstid som overstiger åtte virkedager, normalt vil måtte regnes som uakseptabel lang», skriver ombudet.

«Ingen ekstraordinær situasjon»

Ombudet peker på at ressursproblemer som skyldes variasjoner i antall ansatte eller økt saksantall, ikke kan gi generelt grunnlag for å godta lengre saksbehandling enn lovens krav.

«Det pålegger kommunen å sørge for å organisere seg på en slik måte, eller eventuelt tilføre tilstrekkelige ressurser, slik at innsynsbegjæringene blir behandlet i tråd med gjeldende krav til saksbehandlingstiden», skriver Sivilombudet.

Ombudet viser til at det er grunn til å ha forståelse for at en plutselig økning i saksmengden kan skape problemer med tanke på overholdelse av frister i en overgangsperiode, men at kommunen plikter å sørge for at lovens krav oppfylles.

«Kommunen kan heller ikke i dag sies å være i en ekstraordinær eller uventet situasjon. Kommunen har hatt 1,5 år på å tilpasse seg endringer i antall innsynskrav og kompleksiteten i disse siden etableringen av den nye nettavisen Nidaros og utbruddet av covid-19-pandemien», skriver Sivilombudet.

Ikke tilstrekkelige tiltak

Ut ifra svarene fra Trondheim kommune tolker Sivilombudet det slik at ingen innkomne innsynskrav behandles i tråd med saksbehandlingskravene i offentlighetsloven, og at dette tilsynelatende har pågått i lang tid.

Kommunen har vist til at det er satt av årsverk til et innsynsprosjekt, og at kommunen skal forsterke innsynsgruppen med en ny stilling fra neste år. Sivilombudet kan ikke se at dette har gitt noen umiddelbar effekt.

«Det er vanskelig å se at de tiltakene kommunen har beskrevet vil kunne få tilstrekkelig effekt før en stund fram i tid. Ombudet ber på denne bakgrunn kommunen om å vurdere iverksettelse av ytterligere tiltak for å få ned saksbehandlingstiden, også på kort sikt», skriver ombudet.

Sivilombudet ber om tilbakemelding på utvikling i saken og oppdatert informasjon om saksbehandlingstiden innen midten av oktober.

Veileder om kommunelovens internkontrollbestemmelser

Oktober 2021

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet en ny veileder om de nye reglene i kommuneloven kapittel 25 om internkontroll.

Internkontroll er viktig i det interne arbeidet i kommuner og fylkeskommuner. Internkontroll bidrar til å sikre oversikt, god egenkontroll og gode tjenester til innbyggerne i tråd med lovkrav.

De nye bestemmelsene i kommuneloven gjelder for internkontroll med kommuneplikter på de fleste sektorer i kommuner og fylkeskommuner (bortsett fra helsesektoren). Reglene skal sikre en helhetlig og samordnet internkontroll ved at reglene nå er samlet i kommuneloven i stedet for i en rekke sektorlover. Det er derfor viktig at reglene tolkes likt på alle sektorer og av alle brukere.

Denne veilederen gir en fremstilling av reglene i kommuneloven kapittel 25 og tolkningen av disse basert på lovens forarbeider.

Veilederen finner du [her](#)

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

11.11.2021

Saknr

26/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/304 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

11.11.2021

Saknr

27/21

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/304 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 11.11.2021, godkjennes.